

شکل دادن به تمرین های آنلاین ایده هایی برای پرورش شنیدن

با هر هنرآموزگاری که گفت وگو می کنیم، از تردیدها و نافرسانی هایش از دورآموزی و از دشواری های نظارت بر تمرین می گوید و این امر موجب شده است تا برقی به این شیوه از آموزش به دیده ی نابوری بنگرند. آموزش موسیقی امری است پیچیده که جنبه های زیست شناختی و روان شناختی فراوانی دارد. یعنی افزون بر تخییراتی که در مغز و اندام هنرجو رخ می دهد، روان و افکارش نیز پرورده می شود. هنرآموزگاران از هنرجویان شان انتظار دارند تا علاوه بر تمرین به وجوه هنری و زیباشناختی سازشان هم توجه داشته باشند. یعنی خیلی اوقات از هنرجو می خواهند تا برای اجرای قطعه یا تمرینی، به جزئیاتی هم چون لمن، تکیه، و کشش توجه کنند و برای درک این جزئیات، یکی از بهترین تمرین ها، تمرین شنیدن است. خیلی از مشکلات از کم دقتی یا نادیده گرفتن اهمیت شنیدن آغاز می شود و هنرآموزگاران بخشی از آموزش نظری خود را معطوف به نحوه ی شنیدن هنرجویان می کنند.

اما شنیدن یعنی چه و چطور باید هنرجویان را مشق داد تا بهتر بشنوند.

تمرینهای مناسب برای دورآموزی

بسیاری از هنرجویان با تمرین های سرگشاده و مبهم هیچ میانه ی فوبی ندارند. پس باید تمرین هایی برایشان ترتیب داد تا بتوانند با گوشه ی دقیق و آگاهانه به موسیقی توجه کنند. برای شکل دادن به تمرین های فانگی از چند ایده ی ساده می توان کمک گرفت. ۱. قطعه ای انتخاب کنید که هنرجویان در حال تمرین و نواختنش است یکی از اجراهای تمرینی هنرجوی خود را ضبط کنید. سپس اجرایی از یکی از هنرمندان برجسته را پیدا کنید و این اجرا را برای هنرجوی خود بفرستید. از ایشان بخواهید تا با دقت تمام به قطعه گوش کنند و با آن آشنا شوند. اجرای هنرجوی شما مرجعی خواهد بود تا بتوانید با اجرای حرف های مقایسه اش کنید و جزئیاتی را به او نشان دهید که از ذهنش دور مانده است. شاید بد نباشد که اجرایی ویدئویی بیابید تا به کمک تصویر بهتر او را راهنمایی کنید. توجه داشته باشید که ویدئوها یا موسیقی های ضبط شده بیش از ۳ یا ۴ دقیقه نباشند، چون هنرجویان باید هر بار دو یا سه بار به آنها توجه کرده یا گاه یک برش از آن را بیش از پنج یا شش بار مرور کند تا متوجه نکته ی موردنظر شما شود. اگر این الگوی منتخب شما طولانی باشد، بیش از آنکه توجه او را جلب کند، موجب خستگی و ملال او خواهد شد.

۲. از هنرجوی خود بخواهید تا نظرش را راجع به اجرای برگزیده ی شما بیان کند این تمرین برای واداشتن هنرجو به اندیشه گری و تفکر هنرمندانه مؤثر است - اما فعلا فقط و فقط در مورد همان قطعه ی تمرینی خودش باید با چنین تمرینی روبرو شود. لازم است تا با قطعه ای که می نوازد، پیوند مسی مشخصی برقرار کند و این پیوند را شرح دهد. تصور کنید که هنرجوی شما هنرمندی مرفه ای است که هنوز خودش از این امر باخبر نشده و برای این کار باید نسبت به قطعه ی تمرینی خود درکی ژرف بیابد تا بتواند تفسیری هنرمندانه از آن قطعه عرضه کند. فب پیدا است که گام اول همان آشنایی با قطعه ی تمرینی است و دریافتن افت و فیزها و کشش ها و مکث ها. از او بخواهید تا درباره ی هرچه مایه ی تعجبش می شود، با شما سخن بگوید. برای مثال اگر جایی به گمانش مکثی درازتر یا کوتاه تر از انتظارش است، درباره اش حرف بزند و از شما بخواهد تا برایش توضیح دهید که نشانه ای مختلف چه نقشی در تخییر نحوه ی ادای نت ها دارد. سپس از هنرجوی خود بخواهید تا روند پیشروی و بسط یافتن قطعه را شرح دهد. البته توجه داشته باشید که نباید از هنرجوی خود انتظار داشته باشید تا فرم قطعه را برایتان تحلیل کند و از حرکت های تم اول قطعه تا جزئیات فرمی را بشناسد؛ کافی است درباره ی نکته های ساده ای چون «اول و وسط و آخر قطعه چطور بود» یا «قطعه با سردی شروع شد، اما آفرش فیلی هیجان داشت» و جزئیاتی نظیر این گفت و گو کنید.

۳. از هنرجوی خود بخواهید تا درباره ی عوامل کامیابی قطعه ی برگزیده حرف بزند این تمرین را می توانید در تمام طول هفته ادامه دهید. به هنرجوی خود بگویید تا پس از تمرین خودش، به دقت به نسخه ی مرفه ای نگاه کند یا به آن گوش بسپارد و هر بار که این کار را کرد، برایتان بنویسد که به گمانش چه امری سبب شده تا آن اجرا، اجرایی گیرا یا اثرگذار باشد. بد نیست توجه آنها را به نکته هایی خاص جلب کنید تا بهتر تمرکز کنند و بدانند که باید در این اجرای خاص دنبال چه ویژگی یا پدیده ای بگردند.

۴. ساعتی از ماه رابه این کار اختصاص دهید شاید این تمرین به نظر برنی از آموزگاران چندان اهمیت نداشته باشد، اما بخشی از شکل دادن به فرهنگ موسیقی در همین کارها شکل می گیرد. اگر هنرجوی شما بر سابقه و جزئیات قطعه ی تمرینی خود مسلط باشد، یعنی در واقع به بخشی از فرهنگ و تاریخ موسیقی نزدیک شده است و در ادامه ی راه نیز هرگاه بخواهد موضوعی را فرا بگیرد، به همین سیاق دست به کار خواهد شد و پیش از اقدام به هر کار، یا در مین انجام آن کار، از مدود و جزئیات آن خبر می گیرد و خود را آگاه می سازد.